

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 34 (2214) 2000 m. rugpiūčio mėn. 29 d. Eina 45-tus metus

Melbourne

“GAILA MAN MINIOS”

Gyvename poatpirkiminėje žmonijoje. Dievas mums jau nėra kažkas nesuprantama ir neregima, kaip tai buvo iki Kristaus. Prieš mūsų vaizduotės akis yra įsikūnijęs Dievas, Dievas su žmogaus kūnu ir žmogaus širdimi. Mes žinome Jo gyvenimą, Jo darbus, Jo mokslą. Meilės įsakymas yra didžiausias, ir mums jau nėra problemų mylėti tai, ką galime įsivaizduoti, apie ką tiek daug žinome iš Šv. Rašto. Jėzaus asmuo mus traukia ir žavi. Kuo labiau Jį pažįstame, tuo lengviau Jo klausyti.

Prisimename duonos padauginimą. Kas paskatino Jėzų tai padaryti? “Jėzui pagailo jį ir jis išgydė sergančius” (Mt 14,14). Vėliau, vakarui atėjus, jam pagailo alkanų žmonių minios ir Jis ją pamaitino. Ne kartą ir ne du. Jam buvo gaila ligonių, demono apstėtųjų. Jis gydė ir gelbėjo, o labiausiai Jam buvo gaila dvasinės tamsybės klaidžiojančios žmonijos. Visas Jo laikas buvo skirtas mokytį, tarnauti, kad kartais nelikdavo laiko ne pavalgyti, o nakties dalį praleisdavo maldoje.

Ko Jam gaila dabar? Jam gaila šiandieninės žmonijos, kuri nežiūrint jau įvykusio atpirkimo, nepriima Jo arba, priėmę tikėjimą, negyvena pagal jį. Po 2000 metų krikščionybė dar nealsuoja visos žemės tautos. Priešingai, pasaulis vis daugiau nusigręžia nuo Dievo. Po II Vatikano Susirinkimo krikščionybė tarsi buvo atiduota į žmonių rankas, raginant, kad Dievo būtų siekiama laisvai, Meilės Dvasiai veikiant ir žadinant. Dievo tautos dalis naujas laisvo pasirinkimo doktrinas, išsiaiškino savaip: nereikia save apsisunkinti įvairiomis religinėmis praktikomis, nereikia atgailos ir pan., nes ir be to esą galima sekti Kristų. Naujoms idėjoms pasklidus, pasirodė ir pasekmės. Kiek daug Dievui pasiaukojusių paliko šį luomą ir grįžo į pasaulį. Matome, kaip mažta dvasinis luomas, matome, kokia dvasia jis palaipsniui užvaldomas, matome, kaip ten, kur lengva ir gera gyventi, nebėra atsiliepiamų į Dievo šaukimą. Jėzui gaila mūsų, nes pjūtis didėja, o darbininkų mažėja.

Gerovė žemiškame gyvenime neišaukė pakilimo dvasiniame gyvenime. Esame varginami savo žmogiškojo silpnumo ir savo nuodėmių, varginami ir artimųjų ydų, klaidų bei jų skirtingumo nuo mūsų. Visa tai galėtų patarnauti tobulumo augimui, jei mokėtume priimti ir pernešti. Ir Jėzui gaila, kad mes, katalikai, žinodami teoriją bei visų problemų išsprendimo kelius, tuo nesinaudojame ir taip bereikalingai apsunkiname savo ir kitų gyvenimus.

Algirdas PALIOKAS, S.J.

Kristus mums paliko kitokį gyvenimą. Po atpirkimo Dievas įsūnijo pasaulį, ir mes tapome Dievo vaikais. Mums yra atiduotas laisvės, džiaugsmo ir meilės gyvenimas. Visa tai - ne graži fantazija, ne vien šventųjų privilegija, o visų atpirtųjų galima būseną. O neatpirtųjų nėra žemėje! Katalikai, tikrojo tikėjimo išpažinėjai, privalo būti pirmi: pirmi išpažinti ir parodyti, pirmi vykdyti ir liudyti, koks yra tas atpirtos žmogaus, dangaus paveldėtojo, gyvenimas, kad aplinkiniai matydami gerėtųsi, susižavėtų ir pasektų. Ir Jėzui be galo liūdna ir gaila mūsų, nes mes renkames sunkų gyvenimo kelią ir nenorime tikrai ir realiai būti Tėvo vaikai.

Koks lengvas vaiko gyvenimas! Tėvai jam teikia viską, ko reikia fiziniams ir dvasiniams augimui. Tėvai saugo ir globoja, už vaiką padaro, ko jis negali, išsprendžia jo vaikiškas problemas. Jie stengiasi, kad vaiko gyvenimas būtų lengvas, ramus ir džiugus. Dievas nori, kad ir mūsų gyvenimas būtų toks pat. Jėzus aiškiai pasakė: “Jeigu neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite

į dangaus karalystę” (Mt 18,3). Kaip iš suaugusio atsiversti į vaiką? Ar reikia pamiršti įsigytąjį mokslą, gyvenimišką patirtį ir sugebėjimą išlikti įvairių sunkumų bei nelaimių grandinėje? Ne! Šiuo palyginimu Dievas iškelia vaiko pasaulėžiūros pagrindą - tikėjimą. Vaikas šventai tiki tėvų tiesa, gerumu, meile. Jam atrodo, jog tėvai visa gali. Jau kūdikystėje ir ankstyvoje vaikystėje jis daugybę kartų įsitikrino, jog prašymą seka išpildymas. Kol Dievo nepažįsta, vaikui tėvai yra viskas, jam yra lyg dievai. Ir tai dėl šimtaprocentinio tikėjimo tėvais. Jėzus nori ir mus paskatinti į pilnutinį tikėjimą ir pasitikėjimą. Paradoksalu, bet mums suaugusiems šito reikia mokytis ir rimtai mokytis iš vaikų.

Iki atpirkimo nebuvo žemėje pavyzdžio, aiškiau aptariančio kūrinių ir Kūrėjo bendravimą. Tikrai Jėzus mums paaiškino: danguje yra Tėvas, o žemėje - Jo vaikai. Jis nori rūpintis žmonėmis taip visapusiškai, kaip tėvai - savo vaikais. Jeigu mes per mažai patiriame šio rūpesčio, tai ne Dievas kaltas, o mūsų silpnas tikėjimas. “Jeigu turėtumėte tikėjimą, kaip garstyčios grūdėlį, jūs tartumėte šitam kalnui “Persikelk iš čia į ten”, ir jis persikeltų. Jums nebūtų nieko

negalimo” (Mt 17,20). Turėdami tikėjimą, prašytume ir gautume, jeigu tai, aišku, būtų pagal Dievo valią.

Daug tiesų ir teiginių lieka vien sausomis teorijomis, jeigu jos neįteka į mūsų kasdienybę viską perkeičiančiu srautu. Įgyvendinta vaiko dvasios būseną kaip tik išgali tai padaryti. Argi negalime būti štai tokie:

Žaisti Tėvo akivaizdoje. Mūsų visi net didžiausi ir svarbiausi darbai, planai bei rūpesčiai Dievo žvilgsniu - tai tik vaiko žaidimas kaladėlėmis. Juk kaladėlės išnyks, o mūsų moraliniai apsisprendimai išliks. Vaikas laimingas, jei, pakeldamas akis nuo savo žaidimo, sutinka rimtai jį stebinti tėvo žvilgsnį. Ar tikime, kad Dievas kiekvieną akimirka mus mato?

Kartkartėmis tarti žodį Tėvui, paprašydami pagalbos, patarimo ar pritarimo. Tikėjimas sako, kad Dievas priima mūsų mintis, žodžius, emocijas... Ar tikime? Ar tuo dažnai naudojames?

Būti Tėvo globos ramybėje. Jeigu pasitikime ir tikime Dievo artumu ir dėmesiu mums, pranyksta baimė, neramybė, netikrumas ir apima saugi ramybė. Mano Tėvas - Visagalis. Ko aš turėčiau bijoti?

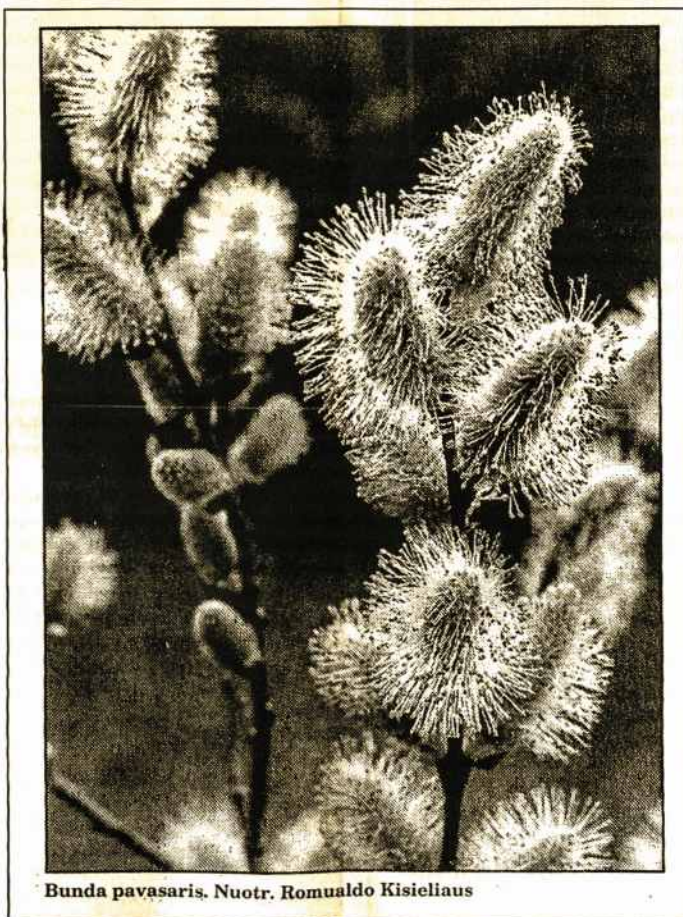
Nesigąsdinti dėl ateities. “Taigi nesirūpinkite rytdiena, nes rytojais pats pasirūpins savimi” (Mt 6,34). Tėvo rankoje laikai ir amžiai ir tuo pačiu - žemės valdovas žmogus.

Daugiau tikėjimo, pasitikėjimo ir meilės! Ar sunku dažniau išarti bent kelis žodžius savo Kūrėjui ir Viešpačiui, bet kitaip neįprastiniai, t.y. visa savo būtimi. Jų yra didelė įvairovė: Tavimi, Viešpatie, tikiu ir pasitikiu; Tau gyvenu; Tave myliu; būk visada su manimi ir pan.

Dvasinės kūdikystės nelygstamus privalumus mummyse formuoja tikėjimo, vilties ir meilės įkūnijimas mūsų kasdienybėje. Taip pasikeičia žmogaus bendravimas su Dievu: kiek gali, vaikas tiek eina pats, kai negali, yra Dievo nešamas. Neturintis šios dvasios žmogus viską planuoja ir vykdo pats. Kiek dėl to nereikalingų sunkumų, problemų, išgyvenimų! O kartais ištinka ir lemtinga, nepernešama, neiškenčiama valanda, neatitaisoma tragedija užsibaigianti... Jėzui gaila visų, kurių negali panguoti, suraminti, pagydyti, per sunkumus panešėti. ...

Tūkstančius kartų girdėti žodžiai: tikėjimas ir pasitikėjimas. Ir nė į galvą neateina, jog šie žodžiai slepia didįjį žmogaus bandymą žemėje, tolygų rojaus bandymui. Juk jėjimo į dangaus karalystę sąlyga Kristus nusakė labai aiškiai: “Jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę” (Mt 18,3). Ak, kaip reikia atsiversti net ir tam, kuris, įvykdęs sekmadienio pareigą, “atsiskaitęs” su Dievu, gali ramiai sau gyventi be Dievo visos šešias dienas. O ką jau bekalbėti apie kitus! Niekada nenutrūkstantis nuo ryto iki vakaro vaiko ryšys su tėvais parodo, kokio artumo, kokio bendravimo Kūrėjas laukia iš savo kūrinių. Kada susipras kiekvienas žmogus, kad reikia siekti ir pasiekti vaiko tikėjimo ir pasitikėjimo pilnatvę? Taigi ar nereikia mums kiekvienam atsiversti, kad patektume į dangaus karalystę?!

“L.L.”

Bunda pavasaris. Nuotr. Romualdo Kisieliaus

GALINGIEJI NESKUBA PAGELBĖTI RUSIJAI

Didžiojo aštuoneto valstybių vadovų susitikimas buvo pajavirintas stebėtinu japonų išradingumu. Pavyzdžiui, visų jų portretais buvo papuošti garsios bulvių degtinės "Avamori" buteliai. Mieste pardavinėjamiems ledams irgi buvo suteiktas skirtingas skonis, pavyzdžiui, italų - kapučino kavos, amerikiečių kokakolos, rusų - kefyro...

Žinoma, j tai niekas daug dėmesio nekreipė, nes dvi dienas šioje JAV karine baze paverstas Japonijos saloje vyko rimtas darbas. Tik Okinavos Buseno komplekse tarp pasaulio lyderių vyko nieko neįpareigojančios diskusijos (bet be B.Clinton, kuris išskubėjo namo į Kemp Deividą).

Simboliška, kad minėtas viduramžiais statytas kompleksas japoniškai vadinamas "Tiltu, jungiančiu dešimt tūkstančių šalių". Tai - poetinė tų laikų frazė, kuria japonai apibūdindavo Okinavą, tik XIX amžiuje tapusią Japonijos dalimi, o iki tol buvo nepriklausoma valstybė - tarsi amžinai su imperatoriumi kariaujančių vietinių didikų derybų vieta.

G-8 vadovų susitikimas - tai pirmiausia ekonomikos forumas. Tiesa, škart informacijų agentūros jį vadino "politiniu aštuonetu", norėdamos pabrėžti, kad Rusija vis dėlto negali pretenduoti į labiausiai ekonomiškai išsivysčiusių valstybių gretą.

Iš tiesų bene svarbiausios jame nagrinėtos problemos susijusios su skolų nurašymu vargingiausios šalims, tarp kurių nori nenori atsidūrė ir Rusija.

"Interfax" agentūros komentare su neslepia nuoskauda pripažįstama, kad prezidentas V.Putin į Okinavą vyko ir kaip lygiateisius susitikimo dalyvis, ir kaip prašytojas.

"Supervalstybės" įvaizdis ne itin dera su negalinčio grąžinti kreditus skolininko vaidmeniu.

Griežčiausias, bent jau pareiškimais, Rusijos atžvilgiu šia prasme buvo Kanada, Prancūzija ir Vokietija. Dar viršūnių susitikimo išvakarėse Kanados premjeras Jean Chretien pabrėžė, kad Rusija nepatenka į vargingiausių šalių kategoriją, todėl apie kokį nors jos skolų nurašymą negali būti ir kalbos.

Rusijos premjeras M.Kasjanov laikraštje "Financial Times" paskelbė graudinantį straipsnį, prašantį Paryžiaus klubą nurašyti Rusijos skolas. "Rusijos ekonomikos transformavimas gerokai užsitęs, jeigu Paryžiaus klubas nepadės įveikti mūsų šalį slegiančios skolų naštos", - elgetavo ministras pirmininkas.

Tiesa, Londono klubas, kuriam priklauso didieji pasaulio

Česlovas IŠKAUSKAS

bankai kreditoriai, jau nurašė 36,5 proc. buvusios Sovietų Sąjungos skolų. Tuo tarpu Paryžiaus klubas tik pažadėjo parengti vienerių ar dvejų metų tarpinį skolų atidėjimo susitarimą. Kreditoriai daro spaudimą Maskvai, kad ši su Tarptautiniu valiutos fondu dar šiemet pasirašytų naują susitarimą, nes pernykštis visiškai nevykdomas.

Paprastai valstybės greičiau ištisia pagalbos ranką negu privatis kreditoriai. Štai ir Okinavoje Vokietija paskelbė, jog sutinka atidėti Rusijai 3,8 milijardo dolerių skolos grąžinimą iki 2016 metų, nors anksčiau kancleris Gerhard Schroder buvo pritaręs Kanados ir Prancūzijos vadovams, kad Rusija negali lygiuotis į vargingiausias ir šelpiamas pasaulio šalis.

Tiesa, šis atidėjimas - tik mažytė prošvaistė Rusijos finansų rinkoje. Juk Rusijos bendra skola užsienio valstybėms iš viso sudaro

Liepos 31-ąją Bažnyčios liturginiame kalendoriuje buvo minimas Jėzuitų ordino įkūrėjas šv. Ignacijus Loyola. Kaip paprastai, savo steigėjo ir dangiškojo globėjo šventę iškilmingai pažymėjo Romoje gyvenantys ir dirbantys jėzuitų ordino nariai. Romos Švenčiausiojo Jėzaus vardo bažnyčioje, kurioje palaidoti šventojo steigėjo palaikai, pavaikare buvo aukojamos Mišios. Koncelebracijai vadovavo dabartinis šv. Ignacijaus Loyolos įkurtos Jėzaus draugijos vadovas kunigas Peter Hans Kolvenbach.

Šv. Ignacijus, kurdamas Jėzaus draugiją, jos narius įpareigojo visuose darbuose degti troškimu tarnauti didesnei Dievo garbei - Ad Maiorem Dei Gloriam. Jėzaus draugija nuo pat pradžių labai sparčiai augo ir plėtė savo veiklos akiračius. Kai vyko pirmoji jėzuitų kongregacija 1556 metais, po ordino steigėjo mirties, Draugijai priklausė jau apie tūkstantį narių. Po septynerių metų, sušaukus antrąją kongregaciją, ordino narių skaičius jau siekė tris su puse tūkstančio. Visoje ordino istorijoje pats didžiausias narių skaičius - 36 tūkstančiai - buvo 1965 metais. Šiandien visame pasaulyje yra 23 tūkstančiai.

Jėzaus Draugija per visą savo veiklos istoriją visuomet buvo pirmosiose evangelizacijos eilėse, savo pašaukimą vykdė su pavyzdingu pasišventimu ir drausme, nesitraukė prieš pavojus, ištikimai tarnavo Dievui ir žmonėms, neretai - iki kraujo praliejimo. Ignacijaus įkurta vienuolija nuo pat pradžių taip pat pasižymėjo beveik kareiviška drausme ir operatyvumu. Galbūt dėl

net 150 milijardų JAV dolerių.

Apskritai visa septynių turtingiausių valstybių politika, įšaldant arba nurašant kitų šalių skolas, forumo metu buvo griežtai kritikuojama. JTO generalinis sekretorius Kofi Annan priminė, kad G-7 šalys daug žada, bet mažai padaro. Prieš metus jos žadėjo nurašyti arba atidėti apie 100 milijardų dolerių skolų, bet pažadų įvykdė tik 15 milijardų.

Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair pripažino, jog grupės valstybės padarė per mažai, kad sumažintų skurdžiai gyvenančių šalių skolas. Okinavoje irgi pranešta, kad iš 24 numatytų valstybių devynios gali tikėtis sumažinti skolas 15 milijardų dolerių, o dar vienuolikos viltys gali išsipildyti iki metų pabaigos.

Politine prasme Okinavos susitikimas buvo konsultacinio pobūdžio. Iš konkretesnių įsipareigojimų paminėtinas JAV pažadas per pusę sumažinti

Amerikos karines pajėgas Okinavoje (dabar čia yra apie 27 tūkstančiai JAV kareivių).

Japonų apžvalgininkai pastebi, kad JAV prezidentas Bill Clinton tokį pažadą Japonijos premjerui Yoshiro Mori davė labai skubėdamas grįžti į užstrigusias derybas Artimųjų rytų klausimais Kemp Deivide (Izraelio ir palestiniečių vadovai tris dienas nieko neveikė, nes nutarė sulaukti šeimininko), ir šis įsipareigojimas neatrodė rimtas.

Rusija G-8 susitikime sutvirtino savo politinį vaidmenį regione. V.Putin čia jautėsi gana tvirtai, ypač po sėkmingų vizitų į Kiniją ir Šiaurės Korėją, kurios palaikė Maskvą ginčė su Vašingtonu dėl 1972 metų Antibalistinių raketų sutarties.

Dabar V.Putin reikia stiprinti savo interesus Europos flange, ir daugiausia pastangų reikės įdėti Prancūzijoje, tiek derantis su Paryžiaus klubu dėl skolų, tiek gerinant santykius su prezidentu J.Chirac.

"L.r."

Jėzaus Draugija

to, kad ir jos steigėjas prieš tapdamas kunigu, buvo karininkas. Jėzuitai, skirtingai negu kitų vienuolių nariai duoda keturis įžadus: be trijų pagrindinių - skaitumo, klusnumo ir neturto, jie dar duoda ypatingo klusnumo Popiežiui įžadą, o praktiškai tai reiškia, jog jie yra tarsi Bažnyčios misijinės veiklos desantininkai. Jėzuitai pirmieji siunčiami į tuos kraštus, ir į tas situacijas, kur nepalankios sąlygos, kur reikia, pasirošimo, išsilavinimo, patirties, ryžto ir drauge

diplomatiškumo.

Kitas svarbus jėzuitų charizmos bruožas yra jų švietėjiška veikla. Šiuo metu visame pasaulyje jie vadovauja daugiau negu tūkstančiams mokyklų ir kelioms dešimties universitetų. Romoje, tarp kelių Popiežinių universitetų, stambiausias yra jėzuitų vadovaujamas Grigaliaus universitetas ir prie jo prijungti du specializuoti institutai: Biblijos institutas ir Rytų Bažnyčių studijų institutas. Galiausiai pažymėtina dar ir tai, kad jėzuitai vadovauja ir Vatikano radijui.

LRTV

Landsbergių giminės suėjimas

Šiemet V.Landsbergio giminės susirinko į atnaujintą vilą Kačerginėje. A.Barzdžius nuotr.

Vida SAVIČIŪNAITĖ

Liepos 26 d. kurortiniame pakaušė miestelyje Kačerginėje į žalią medinę vilą susirinko Landsbergių giminė.

Tradiciniu, kasmet vykstančio šeimos susibūrimo priėžastis - jau mirusios Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio motinos Onos Jablonskytės-Landsbergienės vardadienis - Oninės. Giminė renkasi dabar V.Landsbergio paveldėtoje jo tėvo architekto Vytauto Landsbergio-Zemkalnio viloje.

V.Landsbergio dukters Birutės Cechanavičienės rūpesčiu namas neseniai atnaujintas, išsaugant ir kur reikia atkuriant senelio suprojektuoto pastato autentišką.

Jau antra vasara netoli Landsbergių vilos veikia maža medinė Šv. Onos koplyčia, pastatyta irgi pagal V.Landsbergio-Zemkalnio

1936 metais sukurtą, bet anuomet neįgyvendintą projektą. Pirmosios Mišios šioje koplyčioje įvyko 1998 metų gruodžio mėnesį.

V.Landsbergio šeima Kačerginėje praleidžia daug laiko. Paprastai motinos ir močiutės Onos Jablonskytės-Landsbergienės atminimo diena prasideda gausios, nedažnai susirenkančios kelių kartų giminės pabendravimu.

Po to visi vyksta į Petrašiūnų kapines lankyti kapų. Dabar šeima jau turi ir koplyčią, kur gali Oninių proga pasimelsti. Šv. Onos diena Kačerginėje baigiasi bendru Landsbergių šeimos pobūviu.

Seimo pirmininkas į jo motinos atminimui skirtą šeimos šventę paprastai atvyksta po poilsio Nidoje. Jo dukte B.Cechanavičienė patikino, kad ir šiemet susirinko visa šeima, pasiilgusi ramybės ir privataus bendravimo. "L.r."

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatinams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

MASKVOS GALYBĖ

Rusijos karo ministeris susipyko su generalinio štabo viršininku dėl karinių jėgų pertvarkymo. Ministras norėtų jas dar padidinti, kad Rusija galėtų toliau vaidinti pasaulinės jėgos rolę. Gen. Štabo viršininkas yra už karių skaičiaus sumažinimą iki 900,000, o raketų jis paliktų tik simboliškai. Jis mano, kad lenktyniauti su JAV nėra prasmės. Geriau palikti mažesnę, bet geriau paruoštą kariuomenę. Ginčai įkaito tiek, kad prezidentas Putinas turėjo suaukti karo jėgų vadovybę ir perspėti, jog tie ginčai privalo būti užbaigti abipusiu kompromisu.

Nežiūrint prezidento ir generalų pažadų užbaigti karą Čečėnijoje pergale, kovos ten nesibaigia, bet dar pereina į kitus Kaukazo kraštus. Tuo tarpu kas savaitę rusai ten apturi nuostolių kariais ir rubliais. Nepavyko iki šiol įvesti Čečėnijoje administracinės tvarkos. Vargu ar tai pavyks artimoje ateityje.

Karo laivynas su jo interkontinentinėmis raketomis buvo lyg ir Rusijos pasididžiavimas, nežiūrint, kad didesnė laivų dalis baigia rūdyti uostuose ir grasina užteršti vandenynus radioaktyviomis medžiagomis. Pats prezidentas, kuris

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

yra kartu ir vyriausias visų karinių pajėgų vadas, neseniai buvo nuskrūdes į Murmanską- laivyno bazę. Apsirengęs karo laivyno karininko uniforma, jis didžiavosi tais laivais ir bene davė įsakymą išplaukti jiems pratimams. Taip ir buvo padaryta. Vos pradėjus tuos pratimus, įvyko sproginimas moderniausiajam rusų atominiam povandeniniam laivui. Sprogimo priežastis neskelbiama. Bet tas karo laivas nusileido į dugną, išjungęs savo labai didelį atominį reaktorių. Laive liko 118 jūreivių tamsoje ir šaltyje. Deguonies, pagal admirolus, užteks tik kelioms dienoms. Gelbėjimas buvo pradėtas bandyti tik trečią dieną. Matyt, kad rusai neturi tam tinkamos technikos, o užsienio pasiūlymus padėti Maskvą arogantiškai atmetė. Tik po 3-jų nepavykusių bandymų, admiralitetas sutiko leisti gelbėti jūreivius, kurie bene jau nėra gyvi. Net pats prezidentas, bevarsojantis prie Juodosios jūros, davė leidimą-įsakymą leisti užsieniečiams gelbėti rusų karius. Matyt valdžia manė, kad geriau palikti mirčiai tuos 118 vyrų, negu prarasti Rusijos militarinį prestižą.

Anglai sutiko padėti. Jie randasi jau Norvegijoje, netoli katastrofos vietos. Tik vargu rusų jūreiviai bus rasti dar gyvi. Atrodo, kad tiek prezidentui, tiek ir admirolam nuduota arogancija yra svarbesnė negu jų karių gyvybės.

Iš pasaulinės karinės galybės Rusija virto senų ginklų kapinėm ir dar kelia pavojų savo kaimynams, nes gali užteršti vandenynus, kai atominiai reaktoriai visai suirs. Ypač pavojus gresia Norvegijai ir jos žvejybai, nes žuvis tuo atveju išmirtų arba būtų netinkamos vartojimui. Su moderniausio karo laivo "Kursk" paskendimu, paskendo ir naujo Rusijos vado garbė ir žmonių pasitikėjimas. Jis yra vyriausias karo jėgų vadas. Jis davė įsakymą atvesti 11 Europos šalių siūlomą pagalbą to laivo įgulai gelbėti, jis bene bus davęs įsakymą pradėti karo pratimus, nors laivai nebuvo tinkamai paruošti. Gi ištikus nelaimėi, vietoje skubėti į sostinę ar Murmanską, prezidentas tęsė atostogas prie šilto Juodosios jūros pajūrio. Pagal KGB pavyzdį buvo įvesta griežta nelaimės žinių cenzūra, ir tauta apgaudinėjama neteisingomis žiniomis. Toks Putino elgesys parodė jo tikrą veidą. Sudėjus "Kursk" nelaimės įvykius su nesėkme Čečėnijos kare, kurį irgi instigavo pats prezidentas, yra aišku, kad ir labai kantri rusų tauta jau spėjo juo apsvilti.

Naujasis blokas vienija jėgas

Kęstusis GEČAS

Modernieji krikščionys demokratai gali bandyti patekti į Seimą pasinaudodami kitų partijų sąrašais.

Naująją politiką propaguojančių Liberalų, Centro Naujosios ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungose svarstomas variantas, kad Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga nesudarytų savo kandidatų į Seimą sąrašo, o mainais centristai, liberalai ir teisininko Artūro Paulausko vadovaujami socialliberalai į savo sąrašus priimtų po kelis šios partijos atstovus.

Bet galimybė sudaryti bendrą visų keturių partijų sąrašą kol kas yra griežtai atmetama.

Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos vadovas Seimo narys Vytautas Bogušis "Lietuvos rytui" šios informacijos nei patvirtino, nei paneigė: "Galimybė yra įvairi, diskusijos vyksta visokių formatų".

Centro sąjungos atsakingasis sekretorius Vidmantas Staniulis patvirtino, jog tokia galimybė, kad centristai, liberalai ir Naujoji sąjunga į savo sąrašus įrašytų po kelis krikščionių demokratų atstovus, yra rimtai svarstoma.

Po to, kai buvo pakeistas Seimo rinkimų įstatymas, atsisakant antrojo turo vienmandatėse apygardose, šios Naująją politiką propaguojančios keturios partijos suskubo tartis, kaip išvengti nenaudingo atskirų kandidatų konkuravimo, kuris gali lemti jų pralaimėjimą.

Šiandien šį klausimą planuoja svarstyti keturių partijų sudarytas organizacinis komitetas, sudarytas iš partijų vicepirmininkų. "L.e."

Už darbą Lietuvoje - ordinas

Prezidentas Valdas Adamkus liepos 25 d. priėmė kadenciją Lietuvoje baigusį JAV ambasadorių Keith Smith. Šalies vadovas padėjo ambasadoriui už diplomatinę tarnybą Lietuvoje ir JAV vyriausybės bei asmeninį diplomato dėmesį mūsų valstybei.

K.Smith pažymėjo, kad dvišaliai Lietuvos ir JAV santykiai buvo, yra ir bus labai geri.

Už indėlį plėtojant Lietuvos ir JAV tarpvalstybinius ryšius bei pagalbą Lietuvai integruojantis į pasaulio valstybių bendriją Lietuvos vadovas apdovanojo ambasadorių K.Smith Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 3-jojo laipsnio ordinu. JAV diplomatas taip pat atsisveikino su Seimo pirmininku V.Landsbergiu. "Pasilgiu Lietuvai", - sakė V.Landsbergiui K.Smith.

Diplomatas patikino, jog būtinai dar ne kartą sugrįš į Lietuvą kaip privatus asmuo. "L.e."

mokslo ministras Kornelijus Platelis paminėjo, kad prieš penkerius metus konkursas gimė Varėnoje todėl, kad čia vyko aršiausios kovos prieš okupantus. Mus, varėniškius, pradžiugino dar it tai, kad mūsų rajono 9-os klasės mokinukės Agnės Petrauskaitės rašinys buvo pažymėtas aukščiausiu įvertinimu - laimėjo pirmą vietą. Prezidentas jai įteikė vertingą knygą su autografu, o Tautos Fondo atstovas - piniginę premiją. "Dirva"

KAS VALDO LIETUVĄ?

Vytautas KAZIULIONIS,
Buvęs tremtinys

Kovo 11-ąją Lietuva šventė 10 metų nepriklausomybės atkūrimo jubiliejų. Akivaizdi bolševikų imperijos griūtis prasidėjo 1988 m. Paverptos tautos viešai pradėjo reikšti nepasitenkinimą. Lietuvos žmonės atvėrė kruvinas širdis, susirinkimuose ir mitinguose kalbėjo apie fizinį ir dvasinį tautos genocidą, apie sutryptą ir išniekintą tiesą, apie šimtus tūkstančių sušaudytų, nukankintų ir iš amžino įšalo žemės negrįžusių mūsų tėvynainių. Niekas neminėjo keršto, visiems siūlė užmiršti nelemtą praeitį, susitaikyti, susitelkti tėvynės gerovei.

Deja, kolaborantai tokius pasiūlymus suprato kaip silpnumo ir bejėgiškumo apraišką. Pradžioje okupantų rėmėjai ir stribai buvo išsigaundę. Pradėjo prisitaikyti, vesti kailį, neva atgailauti. Demonstratyviai svaidė raudonus partijos bilietus ir okupantų medalius, griebė į rankas maldaknyges ir rožančius. Ypač pasireiškė tie, kurie neseniai griovė bažnyčias ir pakelių kryžius. Tačiau greitai įsitikinę, kad niekas jiems negresia, atkuto ir pradėjo plataus masto kenkėjišką veiklą prieš visą tautą. O reikėjo, ir dar kaip reikėjo nubausti bent jau tuos, kurių rankos sušlapo krauju. Blogiausia tai, kad mes ne tik naiviai patikėjome jų atsivertimu, bet dar ir palikome lenininių universitetų diplomantus krašto valdymo poste. Didžiausia mūsų padaryta klaida, kad nebuvo priimtas desovietizacijos įstatymas.

Komunistai, tvirtai įsitikinę, kad nebaudžiami gali daryti viską, išvystė plataus masto kenkėjišką veiklą. Jie dirbtinai smukdė ir smukdo pramonę. Buvę kochozų pirmininkai ir partinis aktyvas sujaukė žemės ūkio reformą.

Suklastoję dokumentus, grobė ir tebegrobsto, kas tik geresnio pakliūva po ranka. Pasiskūsti nebeliko kam, nes jų sėbrai - taisejai, įstatymų leidėjai ir vykdytojai. Šiandien pasiūlydami jie sako:

- Jums - nepriklausomybė, o mums - valdžia. Džiaukitės atgavę laisvę.

Nuo pat pradžios, užliūliuoti gražių kalbų, pakerėti sugrąžintos tautinės atributikos, nes memataime, kaip Lietuva gramzdinama į nusikalstamumo, korupcijos ir suirutės liūną. Visas negeroves komunistai suvertė laisvės kovų Sąjūdžio veiklai. Čia kaip tik pasireiškė keliasdešimt metų puoselėto dvasinio genocido svertai. Ilgus okupacijos metus alkoholio tvanke skandinamiems žmonėms jaugo aklo paklusnumo, nepasitikėjimo savimi ir nepilnavertiškumo požymiai. Buvo praręngta riba, kada vergas tampa negalvojančiu darbinium gyvuliu. Laisvės samprata jam nustoja egzistavusi, nes vergas išsigąsta, netekęs šeiminingo.

Toliau viskas klostėsi taip, kaip buvo suplanuota sovietiniuose institutuose. Į Lietuvos parlamentą komunistai sugužėjo po Sąjūdžio vėliava. Į Seimą įžengė, pakeitę partijos pavadinimą. Sugrįžti į valdžią leniniečiams padėjo dešiniųjų partijų, priaugusių kaip grybų po lietaus, tarpusavio nesutarimai, vadų rietenos. Jie drąskėsi, paveikti asmeninių ambicijų, pakurstomi tų pačių persidažiusių kolaborantų.

Daug kas atsispindi šių metų Savivaldos rinkimuose. Komunistai nesidrovėdami agitavo orientuotis į Rytus. Be to, pažeisdami įstatymus, balsus pirkė už pinigus, degtinę, už trąšų maišukus ir kitokius "jaukus". Rinkiminės agitacijos metu aplankiau kelias dešimtis kaimų. Teko kalbėtis susirinkimuose,

mitinguose ir su pavieniais rinkėjais. Dauguma serga sovietmečio nostalgija, nors pilnai sutinka su tuo, kad dabar mes daug geriau gyvename, nei Baltgudijos ir Rusijos piliečiai. Kada jiems aiškini, kad pačiu laiku išsivadavome iš jų glėbio, nes dabar mūsų jauni vyrai žūtų negarbingame Čečėnijos kare, kaip tai buvo Afganistane, arba primeni, kad 8 tūkstančiai mūsų vyrų patyrė Černobilio atominės elektrinės katastrofą, jie su viskuo sutinka, tačiau niekaip negali įveikti savęs ir į viską pažvelgti giliau. Kaip išaiškėjo po rinkimų, ir šį kartą jie, tartum musės, sukrito į raudonos partijos propagandines išrūgas.

Per rinkimus užfiksuota kaip niekad daug įstatymų pažeidimų. Kreipėmės į respublikinę rinkimų komisiją, tačiau... kaip nuo žąsies vanduo. Nedorai buvo pasielgta su Politinių kalmių ir tremtinių Varėnos skyriaus kandidatais. Buvo paskelbė, kad mūsų sąrašas nesurinko 4 proc. Teko net aritmetiškai įrodyti, kad tai - netiesa. Varėnoje savo kandidatus išstatė net 11 partijų. Praėjo tik penkios, tarp kurių, tik po ginčų, ir mūsų sąjunga.

Dabartinę padėtį Lietuvoje galima apibendrinti keliais žodžiais: vyrąja apgaulė ir melas, nes buvę sovietų vergai, kaip kadaise Mozės iš Egipto išvesti žydai veržė veržias atgal į vergovę. Tikėkime, kad neklaidžiosime 40 metų tyruose.

Kadangi okupacijos metais išaugusi karta pasimetusi, negalinti mūsų valstybės atkurti tokios, apie kokią svajojo Lietuvos partizanai, lieka tik vienas kelias - kreiptis į jaunimą. Tai mes kartu su jumis ir darome. Mūsų penkerių metų darbą šiomet apvainikavo pergalė. "Laisvės kovų ir kančių istorijos" konkursas įvyko visoje Lietuvoje. Paskutinis etapas įvyko kovo 10 d. Vilniuje. Į šventę atvyko apie 400 jaunųjų konkurso nugalėtojų iš visų rajonų. Geriausias apdovanojo respublikos prezidentas V.Adamkus. Jis padėjo visiems, kurie dalyvavo ir ruošė šį konkursą. Kultūros ir

Antikomunistinis kongresas ir išėivija

Sovietinės okupacijos metais kiekvienas padorus lietuvis yra tapęs vienokia ar kitokia komunizmo auka. Žuvusieji kalėjimuose, gulaguose, giriose, kovodami su Kremliaus divizionais ir su suniekšėjusiais sribais yra komunizmo aukos. Praradusieji savo vaikystę ar jaunystę Sibire, nusilenkusieji didžiojo melo stabams yra savo rūšies aukos. Aukomis tapo praradę senelius ar tėvus, seneliai praradę vaikaičius, o tėvai - vaikus. Komunizmo aukos yra išdraskytų šeimų nariai, taip pat praradusieji tėvynę, išginti iš Lietuvos. Ta prasme komunizmo aukomis yra tapę ir išėiviai.

Tad labai nuostabu, kad komunizmo aukos išėivijoje abejingai, lyg ir neutraliai, sutiko ir (lig šiol bent) palydėjo "Raudonojo skorpiono" (komunizmo nusikaltimams įvertinti) kongresą.

Ne vien Lietuvoje, bet ir išėivijoje buvo vis skundiamasi, kad pasaulis tyli apie komunizmo aukas, kai tuo tarpu visokiais būdais prsimena ir primena rudojo socializmo - nacional-socializmo aukas. Praėjo 55 metai nuo karo pabaigos, nei "laisvieji Vakarai" nei laisvėje gyvenę milijonai daugelio tautų komunizmo aukų - pabėgėlių nuo "raudonojo skorpiono" teroro nesuorganizavo pakelti balsą už tiesą, už visas komunizmo aukas, reikalaujančias dėmesio ne tik aukoms, bet ir jų kankintojams,

Vilius BRAŽĖNAS

kriminalinei komunizmo sistemai bei "ideologijai" apskritai.

Ir štai, vos 10 metų po tautų kalėjimo - Sovietų Sąjungos žlugimo, Lietuvoje išlikusios komunizmo aukos ėmėsi nepaprastai drąsus žygio: sušaukti Vilniun net 22-jų tautų kongresą, viešai ir garsiai prabilti įvairiomis kalbomis, bet viena mintimi apie buvusio nacinės Vokietijos, vėliau Vakarų sąjungininko - sovietinio komunizmo ir kitų jo išraiškų nusikaltimus.

Kyla betgi klausimas ar pakankamai komunizmo preispaudą ir terorą gyvenusių tautų atstovų Vakaruose atėjo talkon tiems, kurie Vilniuje ryžosi kalbėti ir už komunizmo aukas, teroro metus išgyvenusias laisvėje? Sprendžiant pagal lietuviškosios išėivijos spaudą ir kai kurių veikėjų viešus ir neviešus pasisakymus, neatrodo, kad kongreso ir tribunolo organizatoriai būtų susilaukę žymios talkos ar bent jau aiškaus pritarimo. Teko girdėti nuomonių, jog tai daroma "per vėlai", "per greitai - nepasiruošus". Būta išpėjimų, esą bus "gėda", "skandalas". Po to teko skaityti litaniją, ko nebus kongresu pasiektas, kas apie jį negirdės, kas neatsilieps, ir eilę klausimų rengėjams, ką jie toliau darys.

Tačiau, kaip dažnai būna su įvykių Lietuvoje politinėmis analizėmis, sunku užtikti užuominų,

ką išėivija galėtų ir turėtų daryti su pavykusio kongreso sutelkta medžiaga, kaip to kongreso išvadas paskleisti plačiame pasaulyje. Juk Lietuvoje esančios komunizmo aukos negali tiesiogiai pasiekti užsieniuose esančių vietinių ir platesnės apimties viešosios opinijos formuotojų. Užsienio lietuviai žino vietinių ir regioninių laikraščių adresus ir telefonus. Užsienyje gyvenančios komunizmo aukos, ypač ten išsimokslinus kartą, gali paskambinti radijo ir TV pokalbių programoms apie "raudonojo skorpiono" kongresą. Išėivijos antikomunistinės etninės grupės bei pavieniai jų nariai gali apie kongresą informuoti savus parlamentarų, politikų, žymius ir nežymius spaudos žmones. Be to, dar yra galimybė surengti panašų kongresą užsienyje, sukviesti - gal net gausesnį būrį dalyvių. Realiausia galimybė būtų tai padaryti JAV ir Kanados tautinėms grupėms. Ir čia lietuviai galėtų imtis iniciatyvos, kaip ir Europoje.

Tad vietoje klausinėjus, "ką jie dabar darys", užsienio lietuviams tiktų pasvarstyti, ką jie turėtų daryti. Pradžiai daug padėtų, jei kuri organizacija išspausdintų pakankamai vien tik kongreso programų anglų kalba masiniam (per narius) dalinimui opinijos formuotojams. Daug kas suprastų, jog tai būtų labai rimto ir svarbaus įvyko, verto rimto dėmesio.

"T.Ž."

PARAMA LIETUVAI

Visada malonu pranešti gerą žinią, o dar maloniau, kai ji liečia finansinę paramą tėvynei Lietuvai. Pagalba siunčiama įvairiais būdais ir keliais. Štai ir vėl darbščiosios Melbourno katalikės moterys siunčia talpintuvą su įvairiomis gėrybėmis Lietuvon. Kiek tų šeimų pradžiugins kalėdinės dovanos! Atsiranda rėmėjų, suteikiančių buvusiems tremtiniams malonių staigmenėlių. Kiti apdovanoja našlaičių namus, ar pasiunčia pinigų savo buvusiai gimnazijai moksleiviams reikalingų vadovėlių įsigijimui. Jų stygius labai rimtas šių mokslo metų pradžioje, ir direktoriams nemažas galvosūkis, iš kur gauti pinigų jų nusipirkimui. Tačiau šiame straipsnyje norėčiau supažindinti skaitytojus su stamboka finansine parama, kurią gavo keturių vyskupijų "Caritas" ir "Seimos Centrai". Tai vieno asmens pagalba, kurią jis vadina skolos Lietuvai atidavimu. Manychiau, kad yra ir daugiau panašiai galvojančių Australijos lietuvių. Deja, vieni neišsigali, o kiti gal neprisirengia. Sydnejiškis Kazimieras Butkus prisirengė. Jis yra kuklus žmogus, nesiafišuojantis savo pagalba Lietuvos mokykloms ir karitatyvinėms organizacijoms. O jų sušelpęs jis yra daug! Ant rankų pirštų nebesuskaičiuosi! Štai ir dabar Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, Šiaulių - Eugenijus Bartulis, Panevėžio - Juozas Preikšas ir Vilkaviškio - Juozas Žemaitis MIC yra parašę jautrius padėkos laiškus tolimajam bičiuliui - Gerardui Australijoje. Norėčiau pacituoti nors kelis Ekscelensijų prasmingus žodžius:

"Labai esu dėkingas už p. K. Butkaus gerą ir plačią širdį. Jo dosnumas palengvins mūsų rūpesčius. Parama yra labai reikalinga ir savalaikė. Jo gerumo dėka susiprės pastoraciniai ir artimo meilės darbai Kaišiadorių vyskupijoje".

"Jo Ekscelensija Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis nuoširdžiai dėkoja p. K. Butkui už teikiamą paramą Šiaulių vyskupijai."

"Nuoširdžiai dėkoju Jums už tarpininkavimą ir p. Kazimierui Butkui už paramą Panevėžio vyskupijai."

"Labai džiaugiuosi Australijoje gyvenančiais tautiečiais, kurie tiek daug padeda savo tėvynės pagalbos reikalingiems žmonėms. Dėkoju Gerb. P. Kazimierui Butkui už pagalbą Vilkaviškio vyskupijai."

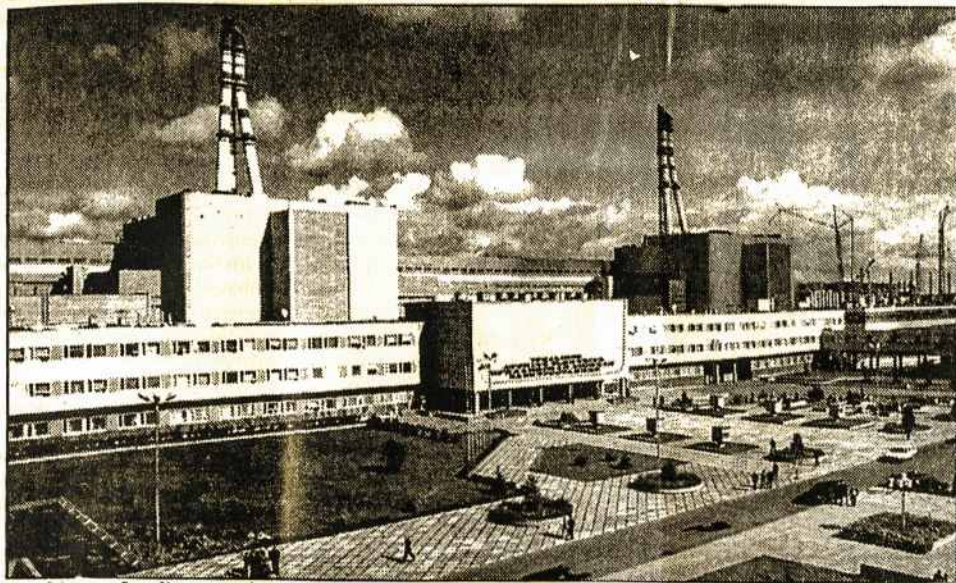
Gali kilti klausimas, kodėl buvo pasirinktos šios vyskupijos. Čia reikėtų paaiškinti, kad buvo nemažai korespondencijos išsiųsta ir gauta šiuo reikalu. Lėšos buvo skiriamos pagal atliekamų pastoracinių darbų apimtį ir plėtrą bei su jų finansavimu susijusį reikalingumą. Be to buvo atkreipta dėmesio ir į vyskupijų bei padalinių greitus, dalykiškus ir išsamius atsakymus. Šios keturios vyskupijos

(Nukelta į 7-tą psl.)

elektrą". Statant naują jėgainę, elektros kaina būtų 2-3 kartus didesnė.

Pirmasis IAE reaktorius buvo pradėtas naudoti 1984, antrasis - 1987 metais. Jie dabar pagamina apie 70 proc. Lietuvos elektros energijos. "Draugas"

Ignalinos atominė elektrinė sprogti negali

Ignalinos atominė elektrinė — viena pagrindinių kliūčių Lietuvos kelyje į Europos Sąjungą (ES), kuri nuolat primena apie jėgainės pirmalaikį sustabdymą, laukiant pakvietimo derėtis dėl narystės ES.

Branduolinės energetikos specialistas iš JAV užginčijo pagrindinį Ignalinos atominės elektrinės ankstyvo uždarymo argumentą, pareiškęs, kad joje neįmanomas reaktorių sprogtimas, kaip panašioje Černobylio jėgainėje.

"Černobylis niekaip, net ir norint, net su diversantais, negali pasikartoti Ignalinoje", teigia Maryland universiteto profesorius Kazys Almenas, knygos "Ignalina RBMK-1500" autorius.

Kaip žinoma, Ignalinoje veikia du galingiausi pasaulyje sovietų gamybos RBMK reaktoriai, kurie yra panašaus modelio, kaip ir sprogtęs Černobylio jėgainėje 1986 metais.

Spaudžiant

Vakarų

bendruomenei, Černobylio katastrofa buvo vienas pagrindinių motyvų Lietuvai apsispręsti iki 2005 metų uždaryti I Ignalinos AE reaktorių ir numatyti ankstyvesnį nei projekte II rektoriaus uždarymą.

Tačiau profesorius K. Almenas knygoje, kurios fragmentus paskelbė dienraštis "Lietuvos rytas", teigia, kad sprogtimas Ignalinoje neįmanomas, nes ten "jau seniai ištaisyta ta nelemta konstruktorių klaida - jokiam režime nėra teigiamo reaktyvumo koeficiento". Anot jo, po Ignalinos AE tą padarė ir kitos jėgainės, taigi "Černobylio tipo avarijos jau yra tik kraupi istorija, o gąsdinimai - savanaudiški, dezinformaciniai".

K. Almenas taip pat ginčija

IAE priešininkų argumentą, kad jėgainė nesaugi, nes jos reaktoriai neturi apsauginio gaubto, kurie įrengti vakarietiškoje atominės elektrinėse.

Anot jo, šią funkciją IAE atlieka sudėtingas įrenginys, kuriame, kaip ir amerikietiškuose "General Electric's" reaktoriuose, atsiradęs garas su radioaktyviosiomis medžiagomis turi pereiti per didelius vandens baseinus. Be to, fiziko teigimu, IAE sistemos labiau nei kitur yra dvejetainės negailint investicijų. "IAE reaktoriai ne mažiau saugūs nei kiti", susumuoja K. Almenas.

Jo vertinimu, IAE reaktoriai gali saugiai dirbti dar 20-30 metų, "užtikrinami pigesnę nei Europoje

ŽYDAI IR PALESTINIEČIAI

Vienas pagrindinių tarptautinių įvykių, nors tiesiogiai nepriklausančių Bažnyčios gyvenimo sferai, bet vis dėlto tiesiogiai liečiančių ir mažąją Šventosios Žemės krikščionių bendruomenę, ir visą krikščionių pasaulį, buvo Camp Davide, Jungtinės Amerikos Valstijose, ilgokai vykusios ir liepos 26 d. nutrukusios Izraelio ir palestiniečių valdžios vadovų derybos.

Keletą dienų prieš derybų nutraukimą, Popiežius Jonas Paulius II liepos 23-osios vidudienio maldos proga ragino melstis už Artimųjų Rytų taikos procesą, už palestiniečių ir žydų susitaikinimą, nuo kurio priklauso krikščionims, žydams ir musulmonams brangios Šventosios Žemės ateitis. Šv. Tėvas sakė, jog jis tiki, kad pavyks įtvirtinti teisingą ir pastovią taiką, besiremiančią teise ir teisingumu. Ta pačia proga Popiežius taip pat priminė Jeruzalės miesto ir jame esančių šventųjų vietų svarbą trijų monoteistinių religijų išpažinėjams. Šventasis Sostas tebesilaiko nuomonės, - sakė Jonas Paulius II, - jog tik tarptautinės bendruomenės garantuojamas tarptautinis statusas gali veiksmingai užtikrinti, kad Šventąjį miestą galėtų laisvai lankyti ir jame melstis visų tautybų išpažinėjai - tiek vietiniai, tiek ir visame pasaulyje gyvenantys tikintieji, trokštantys, kad Jeruzalė būtų taikos ir santarvės kryžkelė.

Jau Camp Davido derybų pradžioje buvo aišku, kad kritinis ir sunkiai įveikiamas derybų punktas bus Jeruzalės statuso klausimas nei žydai, nei palestiniečiai, neketina keisti principinių nusistatymų šio miesto ateities klausimu: ir Izraelis, ir palestiniečiai Jeruzalę laiko savo sostine.

Nors derybos užkliuvo, vis dėlto, pokalbių metu buvo netikėtai toli nueita. Nors Izraelio valdžia jau nuo seno skelbia, kad Jeruzalės miestas yra amžina ir nedaloma valstybinė sostinė, Camp Davido derybos premjeras Barakas buvo linkęs sutikti su Jungtinių Valstijų prezidento pasiūlytu sprendimu rytinėje miesto dalyje įvesti bendrą Izraelio ir palestiniečių valdymą. Tačiau tai netenkino palestiniečių. Arafatas reikalavo visiškos kontrolės Rytų Jeruzalėje. Kaip pastebė apžvalgininkai, net jei ir palestiniečiai būtų sutikę su kompromisiniu bendru valdymu, sunku pasakyti, ar Izraelio parlamentas būtų ryžis ratifikuoti tokį sprendimą. Kaip bebūtų, sutartis nebuvo pasirašyta. Ir dabar belieka konstatuoti, kad, bent kol kas, jei bus laikomasi dabartinių pozicijų, Jeruzalės miestas taip ir liks neišsprendžiama kliūtimi. Sprendimas įmanomas tik didelių kompromisų kaina.

Tiesa, yra dar trečia išeitis: Izraelis ir palestiniečių ginčijamai miesto daliai suteikti specialų tarptautinės bendruomenės garantuojamą statusą. Tokį siūlymą jau kuris laikas kelia katalikų Bažnyčia ir Šv. Sostas. Nors čia neišvengiamai persipina politiniai ir religiniai interesai, tačiau Bažnyčiai rūpi ne tiek politinė miesto ateitis, kiek tikrumas, kad Jeruzalėje esančios krikščionims, žydams ir musulmonams brangios šventosios vietos nebūtų kurios nors vienos tautybės nuosavybė, bet kad būtų lygiomis teisėmis prieinamos visiems. Toks, pirmiausiai religijos

laisvę įtvirtinantis sprendimas, galėtų būti naudingas ir politiniame lygyje. Jeruzalė nebūtų vienu ar kitu nuosavybė, bet būtų laisva ir atvira visiems.

Jeruzalės ateitis, žinoma, labiausiai rūpi patiems miesto gyventojams. Vakarinėje dalyje gyventojų dauguma yra žydai, rytinėje - palestiniečiai. Vienoje ir kitoje dalyje gyvena nedidelės krikščionių bendruomenės, priklausančios įvairioms konfesijoms. Nemaža dalis Jeruzalės ir visos Šventosios Žemės krikščionių priklauso Jeruzalės Lotynų patriarchatui, tai yra Šventosios žemės katalikų vyskupijai. Jai vadovauja palestiniečių kilmės arkivyskupas Michel Sabbah. Štai ką po Camp Davido derybų žlugimo mūsų radijui pasakė Jeruzalės Lotynų patriarchas.

Kiekvienas turi savo nuomonę. O mūsų pozicija visą laiką yra ta pati: Jeruzalėje turi viešpatauti taika ir dėl to reikia pripažinti ir užtikrinti visų teises - ir palestiniečių, ir izraeliečių. Dauguma palestiniečių mano, kad Bažnyčia palaiko jų pusę, taip pat ir izraeliečiai mano, kad mes palaikome palestiniečius, o iš tiesų mes nesiveliame į politiką, o tik skelbiame, kad tikrąją taiką gali laiduoti tik tikrasis teisingumas, - sakė Vatikano radijui Jeruzalės Lotynų patriarchas Michel Sabbah.

Šventosios žemės Bažnyčia trokšta taikos. Bažnyčia yra viena, bet jai priklauso ir Palestinos žemių ir Izraelio krikščionys, kurie Jeruzalėje nori matyti visų miestą. Taip pat negalima pamiršti, kad be šio vietinių aspektų, svarbi ir Jeruzalės tarptautinė reikšmė. Jeruzalė yra krikščioniška visam krikščionių pasauliui. Musulmoniška - visam musulnų pasauliui. Žydiška - viso pasaulio žydams. Dėl to Jeruzalei reikia specialaus statuso, kad ji iš tikrųjų būtų šventas ir savas miestas visų šių religijų išpažinėjams. LRTV

NAUJI MEDALIAI

Vilniaus miesto savivaldybės Kultūros ir švietimo departamentas inicijuoja naujo Vilniaus miesto apdovanojimo - Barboros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto medalių steigimą.

Anot iniciatorių, šis naujas Vilniaus miesto apdovanojimas sudarytų galimybę padidinti apdovanojamų asmenų, dirbančių įvairiose gyvenimo sferose, ratą. Barboros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto medalių įsteigimas taip pat suteiktų galimybę apdovanoti ir užsienio piliečius, padedančius Vilniuje plėtoti kultūrą, mokslą, verslą bei užsiimančius labdaringa veikla. Iki šiol vilniečiams bei užsienio piliečiams galėjo būti suteikiamas Vilniaus miesto garbės piliečio vardas, "Vilniaus garso" premija, Šv. Kristoforo statulėlė, Vilniaus mero padėka ir medaliai už nuopelnus Vilniaus miesto sportui.

Kaip sakė Eltai Kultūros, švietimo, sporto ir jaunimo reikalų komiteto pirmininkas Arūnas Štaras, visų šių apdovanojimų neužteko, nes vieni yra proginiai, kiti - žemesnio rango arba skirti tik vilniečiams. Pasitaiko atvejų, kai reikia žymų žmogų pagerbti, įvertinti jo nuopelnus, o esamų

Sveikinimai iš Škotijos

Rašo Danutė LYNIKIENĖ

Red. Pastaba: Danutė, vykdamą į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą Vilniuje, pakeliui aplankė savo dukrą Ritą Čižauskaitę-Caldwell, kuri su savo vyru Duncan dirba Glasgow banke, porai metų ten komandiruoti iš Melbourn.

Galsgow yra senas Škotijos miestas, kur seniau buvo išvystyta plati laivų statyba. Prieš 30 metų laivų statybai sumažėjus, miestas darosi vis gražesnis. Apie miesto centro gražūs parkai, kur 3-4 aukštų butuose gyvena žmonės. Yra ir priemiesčių su mūsų "Housing commission" tipo namais, kur spiečiasi bedarbiai ir naujieji imigrantai. Čia jau viskas daug paprasčiau atrodo. Matosi klasių skirtumas. Važiuojant iš miesto, daug labai gražių priemiesčių su mažais nameliais ir maloniai atrodančiais daržiuokais. Pavažiavus dar pusę valandos, atsiduri gražioje gamtoje, - banguojantys kalneliai, žali slėniai ir ežerai - vadinami "lochs". Pravažiuojami kaimeliai švarūs, dabar pilni turistų. Pakelėse daug senų pilių, daug Škotijos istorijos, kuri nuo 1005 metų turėjusi 46 karalius.

Edinburgh mieste susitikome trys lietuvės iš Australijos, tai Danutė, Rita ir Aldona Juškaitė, kuri čia gyvena. Ji mums aprodė miestą su istorinėmis ir kitomis išnybėmis. Čia Holyrood rūmuose apsilanko ir karalienė Elizabeth II, kur prieš 2 mėnesius kino artistui Sean Connery suteikė lordo titulą.

Pastebėjau, kad Škotijos miestuose, o taip pat ir Londone, gatvėse matosi daug šiukšlių. Gyventojai sudea viską į juodus plastikinius maišus, nulipa 3 ar 4 aukštus ir padeda ant šaligatvio, kur sekantią dieną miesto sanitarinė tarnyba turi surinkti ir išvežti. Dažnai jie tai "pamiršta" padaryti, ir taip stovi pora dienų.

Pragyvenimas čia, o taip pat Anglijoje mūsų australiškais doleriais labai brangus. Dabartiniu laiku už 1 austral. dolerį gaunama 37 penai (1 svaras - 2.70 dol.). Vietiniai gyventojai taip pat skundžiasi, o ypač pensininkai, kurių yra 11 milijonų. Jie gauna 67.50 svarų savaitėje. Dabar valdžia pakėlė 75 penus (2 dol.) į savaitę. Raštinių bei parduotuvių tarnautojai uždirba 250 svarų grynais į savaitę. Nėra ko kalbėti apie biznierių ir

apdovanojimų nėra kaip pritaikyti.

Siūlomi Barboros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto medaliai būtų lygiaverčiai ir dovanojami atitinkamai moterims bei vyrams.

Šiuo apdovanojimu būtų pagerbiamas ir dviejų žymių XVI amžiaus asmenybių atminimas.

Žygimantas Augustas, kaip Lietuvos didysis kunigaikštis, Vilniuje apsigyveno 1544 metais. Čia jis susipažino su būsima žmona Barbora Radvilaite.

Žygimantas Augustas buvo išsimokslinęs, laisvai kalbėjo lotynų, vokiečių, italų, lenkų kalbomis, mėgo knygas, tapybą, Vilniuje įkūrė pirmąją paveikslų galeriją.

Barbora Radvilaitė gimė Vilniuje, ji buvo žinoma kaip viena šviesiausių to meto moterų Europoje. "L.r."

Rita ir Danutė prie Eilean Donan pilies, Scottish Highlands

valdininkus.

Paskutiniu laiku Anglijoje pareinama į metrinę sistemą: kilogramus ir litrus. Žmonės tuo labai nepatenkinti. Ilgio matuose dar vis naudojamos mylios. Prekės krautuovėse turi būti pažymėtos gramais, kilogramais ar litrais, taip pat aiškiai parašyta, iš kur prekė importuota. Kainos pagal pragyvenimą yra aukštos. Pav. "Safeway supermarket" balta duona 39 iki 90 penų, juoda - 1.80 svaro (4.80 dol.), pienas - 2 litrai 1.05 svaro, jautiena (steak) - 10 svarų (27 dol.), kepta višta 3.29 svaro, bananai - 1.30 svaro (importuoti). Nedidelis alaus stiklas bare kainuoja 1 svarą (2.70 dol.). Benzinas paskutinėmis dienomis nukrito iki 78.9 peno (2.10 dol.). Pripildyti Audi A4 automašinos tanką kainuoja 40 svarų, kas mūsų australiškais pinigais yra virš 100 dolerių.

Tačiau žmonės visur gyvena, pasiskundžia ir toliau gyvena. Čia dabar vasaros laikas, tai visur pilna turistų, jaunų keliauninkų (backpackers). Restoranai pilni žmonių ir biznierių. Krautuovės gana prabangios, o ir paprastesnės vilioja pirkėjus. Parkai pilni vaikų ir suaugusių. Visi bando degintis saulėje, ypač pietų metu raštinių darbininkai. Glasgow mieste ir iš viso Škotijoje mažai saulės matyti, labai dažnai lyja. Taigi saulė čia irgi brangi, bet žmonės gyvena ir patenkinti tuo, ką turi.

Iki pasimatymo saulėtoje Australijoje!

Savivaldybės grasina teismais

Ne mažiau kaip 30 iš 60 Lietuvos savivaldybių jau apsisprendė suteikti įgaliojimus Lietuvos savivaldybių asociacijai atstovauti teisme jų interesams bylinėjantis su valstybe.

Kartu su ieškiniu valstybei Europos Tarybos Vietos ir regioninių valdžių kongresui taip pat bus pateiktas skundas dėl savivaldos teisių pažeidimo. Į teismą asociacija žada kreiptis rugpjūtį. Kol kas neapskaičiuota, kokio dydžio ieškiny bus pateiktas valstybei.

Tuo tarpu Vilniaus savivaldybė nutarė kreiptis į teismą atskirai nuo kitų savivaldybių.

Sostinės tarbyba jau pranešė, kad parengtas ir bus teikiamas teismui ieškiny dėl Vilniaus savivaldybei nepervestų lėšų. Šio ieškinio suma - 129 mln. 457 tūkst. litų. "L.r."

Ivairios Žinios

Audimas galėjo būti išrastas prieš 27 tūkst. metų, o ne prieš 5-10 tūkst. metų, kaip manyta iki šiol.

Čekijoje akmens amžiaus medžiotojų gyvenvietę tyrinėję archeologai rado 90 fragmentų, panašių į suauštas gijas. Anksčiau manyta, kad audimą išrado sėslūs žemdirbiai. Nauja informacija reiškia, kad dariniai, pavaizduoti ant akmens amžiaus statulėlių galvų ir iki šiol laikyti priešistorinėmis šukuosenomis, iš tikrųjų yra pirmosios žinomos skrybėlės.

Radiniai buvo aptikti žymiose archeologinėse Čekijos vietose, tarp jų - Vestonicėje ir Tavlove.

Plikiams sunkiau sekasi kopti karjeros laiptais. Tokia išvada padaryta po Šveicarijoje atlikto tyrimo. Eksperimento metu 98 personalo vadovams buvo pateikti fiktyvūs pareiškimai darbo vietai gauti bei pretendenti nuotraukos. Darbdaviai turėjo nuspręsti, kuriuos kandidatus jie kviesitųsi pokalbio.

Tyrimo rezultatai parodė, kad vyrai, norintys padaryti profesinę karjerą, turi puoselėti savo plaukus. Personalo vadovai nusprendė pasiūlyti darbą 41 proc. "plaukuotų" pretendentų ir tik 27 proc. pliktelėjusių vyrų.

Kaip rašė Šveicarijos laikraštis "Der Bund", tyrimą atlikęs profesorius Berndas Tischeris netgi ėmėsi gudrybių. Jis darbdaviams nuotraukas pateikė po du kartus - vieną kartą fotografijose švietė pretendenti plikės, o kita - jie buvo su plaukais.

Personalo vadovai vėliau neigė, kad rinkdamiesi kandidatus, kreipė dėmesį į jų plaukus. Tačiau vyrus su plaukais jie pavadino simpatiškesniais ir dinamiškesniais.

Japonijos kompanijos išsprendė pasiklystančių senukų problemą - jų buvimo vieta bus nustatoma per kosminį palydovą.

Prietaisais, skirtas rasti savimi negalinčius pasirūpinti žmones, naudojasi palydovine koordinacinių nusatymo sistemas ir mobiliojo telefono ryšio tinklu. Siųstuvais, tvirtinamas prie žmogaus kūno ar drabužių, praneša jo buvimo vietą artimiausiai tarnybinei stočiai, o kompiuteriniame žemėlapyje nurodoma ieškomo asmens buvimo vieta.

Viena Didžiosios Britanijos gyventoja pagimdė dviem savaitėmis pirma laiko, kad mirtinai sergantis jos vyras galėtų prieš mirtį palaikyti ant rankų savo kūdikį. Apie tai pranešė laikraštis "The Times".

Tai įvyko Šiaurės rytų Anglijos Saut Tainsaido miestelio ligoninėje. 31 metų Angela Moon paprašė gydytojų paskubinti vaiko gimimą, sužinojusi, kad jos vėžiu sergantis 29 metų vyras Gavin gali neišgyventi iki gimdymo.

Mergaitė, kuriai davė Imogen vardą, gimė balandžio 14 dieną. Jos tėvas po trijų dienų mirė, vos kartą tepalaukęs dukrelę ant rankų.

"Mes trise apglėbėme vienas kitą. Tai buvo tik vienas apsikabinimas, tačiau tą akimirką aš atminsiu visą likusį gyvenimą", - sakė A.Moon. Pasak moters, vyras pažvelgė į naują gimę ir pasakė: "Tu

graži. Aš tavo tėtis, prisimink mane".

"Moteris prie vyro - mirtis už posūkio" - dažniausiai tokiu posakiu vadovaujasi lietuviai vairuotojai vyrai. Tai savo kailiu teko patirti.

Vairuojant automobilį sostinės gatvėmis susidarė įspūdis, jog stipriosios lyties atstovai dar negali patikėti, kad moteris sugeba vairuoti automobilį ne ką prasčiau negu jie.

Ant mano automobilio galinio lango užklijuotas ženklas su aukštakulniu bateliu - vairuoja moteris. Vien tai daugelį vyrų įkvepia demonstruoti narsą ir nebyliai mokyti, kaip reikia važinėti.

Net tuomet, kai buvau visiškai tikra, kad vairuoju nepriekaištingai ir nepažeidinėjau kelių eismo taisyklių, garso signalų nepavykdavo išvengti.

Jei sustabdydavau automobilį prieš sankryžą užsidedus geltonai šviesoforo šviesai, vyrai būtinai dar pralėkdavo kita eismo juosta nervingai pypsėdami.

Kartais jie sugebėdavo prasmukti net pro plyšį tarp dviejų automobilių.

Meksikos kardinolas Ocampo

Naujojo Meksikos valstybės vadovo Vicente Fox išrinkimas liepos pradžioje užbaigė 71 metus trukusią Institucinės Revoliucinės partijos vienvaldystę. Tai istorinės reikšmės įvykis, kuris atspindi daugelio meksikiečių viltis, jog naujosios politinės jėgos ne tik gebės sustiprinti krašto ekonomiką, bet taip pat užkirsti kelią valdančiųjų savivalei ir korupcijai. Taip pat esama didelių vilčių, kad atvertus naują istorijos puslapį bus įmanoma atskleisti tiesą apie daugelį mislingų, ir niekada neišaiškintų nusikaltimų, įvykdytų valdant Institucinei Revoliucinei partijai. Taip pat Meksikos Bažnyčia puoselėja dideles viltis, kad artimiausiu metu bus galima sužinoti tiesą apie vieno Meksikoje labiausiai geriamų Bažnyčios hierarchų, Guadalajaros arkivyskopo kardinolo Juan Jesus Posadas Ocampo nužudymą prieš septynerius metus. Šalies prokuratūra ilgai vilkino tyrimą, tuo sukeldama įtarimą, kad už kardinolo nužudymo slėpi korumpuoti Meksikos valdininkai. Neseniai Meksikos katalikų žurnalas Nuevo Criterio rašė, jog kardinolas Posadas Ocampo nebuvo atsitiktinai nušautas, bet kad jo nužudymas buvo iš anksto suplanuotas. Anot žurnalo, būtent tokių išvadų priėjo speciali komisija, kuri nuo 1998 tiria kardinolo nužudymo aplinkybes. Komisijos išvados iš esmės patvirtino Meksikos Bažnyčios įtarimus bei paneigė prokuratūros ilgai gintą tezę. Nuo pat kardinolo nužudymo bylos pradžios prokuratūra kalbėjo apie nusikaltėlių gaujų susisaudimą oro uoste, kurio metu kardinolas buvęs nušautas visai netyčia. Betgi komisija dabar tvirtina, jog kardinolas buvo nužudytas, siekiant jį nutildyti ir iš jo atimti kompromituojančius dokumentus, įrodančius ryšius tarp aukšto rango vyriausybės narių ir narkotikais prekiaujančių nusikaltėlių grupuočių. Komisija baigė rengti

Belgijos mokslininkai pareiškė, kad jų sukurta dirbtinė akis gali būti paskutinė viltis akliesiems. Apie tai rašoma žurnale "New Scientist".

Skirtingai nuo kitų dirbtinių implantų, stimuliuojančių akies tinklainės ląsteles ar už regėjimą atsakingą smegenų žievės sritį, naujasis prietaisas sukelia regėjimo pojūtį veikdamas nervą, kuris jungia akį su smegenimis.

Artimiausiais mėnesiais Leveno katalikų universitete sukurtas prietaisas bus implantuotas akiai materialai.

Vėliau ketinama jį implantuoti dar mažiausiai trims pacientams.

Mokslininkai viliasi, jog dirbtinė akis, gaunanti vaizdo signalus iš išorinės kameros per mikroschemą poodyje už ausies, padės akliesiems išvengti bent kliūčių. Tačiau kol kas neaišku, kiek laiko prireiks atpažinti matomą objektą.

"Jei kliūčiai atpažinti prireiks 30 sekundžių, tai iš to daug naudos nebus", - žurnalui sakė mokslininkas Claude Veraart.

Seniausiam Lenkijos begemotui pastarosiomis dienomis sukako 45 metai. Tą progą Lodzės zoologijos sode jam buvo iškeptas avizinis tortas su 45 žvakutėmis iš morkų. Į Lenkiją vienerių metų begemotas buvo atvežtas iš Amsterdamo zoologijos sodo 1955 metais. Jau tada jis svėrė 250 kilogramų.

Begemotas visą gyvenimą pragyveno vienas, tačiau jaučiasi žvaliai, labai mėgsta maudytis.

45 begemoto metai prilygsta 90 žmogaus metų.

Astronomai atrado dar dvi aplink tolimas žvaigždes skriejančias planetas, kurios tikriausiai yra mažesnės už Saturną.

Iki šiol žinota apie maždaug 30 planetų už Saulės sistemos ribų egzistavimą. Visos jos didesnės už didžiausią Saulės sistemoje Jupiterį, nes natūralu prietaisų, kuriais galima pamatyti Jupiterio dydžio ar mažesnius objektus.

Dabar teleskopu, esančiu Havajų observatorijoje, Carnegie bei Kalifornijos universitetų astronomai rado mažesnę už Saturną planetą, skriejančią aplink žvaigždę HD46375. Ši žvaigždė nuo Žemės nutolusi per 109 šviesmečius.

Carlos Salinas de Gortari bendradarbiai, norėję bet kuria kaina atgauti iš kardinolo juos kompromituojančius raštus. Tokių pačių išvadų priėjo taip pat su narkotikų prekyba kovojanti Jungtinių Amerikos Valstijų žinyba, nustatę, jog narkotikų prekeivių ir Meksikos politikų tarpininkas buvo Meksikos policijos vadas Rodolfo Leon Aragon. Žudikai buvo gavę tris pavedimus: susitikus su kardinolu Posadas Ocampo jį įtikinti, kad atiduotų minėtus dokumentus, bet kardinolas atsisakė. Antra: įsiveržti į jo namus ir dokumentus pavogti, bet ir šis bandymas nepavyko. Trečia: per prievartą atsiimti dokumentus, kad jų kardinolas neįteiktų atvykstančiam apaštaliniam nuncijui. Pastaroji instrukcija numatė kardinolo nužudymą.

Esant tokiems parodymams Meksikos generalinis prokuroras Jorge Madrazo pažadėjo išviešinti visus 56 bylos nagrinėjimo tomus tam, kad kardinolo žudikai ir tie, kas užsakė nužudymą, stotų prieš teismą.

Meksikos Bažnyčioje kardinolas Posadas Ocampo yra laikomas didvyriu ir kankiniu. Siekdamas visuomenės gerovės, kardinolas Posadas Ocampo sumokėjo aukščiausią kainą, dėl to Meksikos istorija jį minės kaip savo didvyrį, - rašo Meksikos katalikų žurnalas Nuevo Criterio. LRTV

Maskva. Rusijos gynybos ministras I.Sergejevas pareiškė, kad Čečėnijoje Rusijos pajėgos keičia taktiką, nes Čečėnijos kovotojai suaktyvino minavimo ir sprogdinimo veiksmus.

Čečėnijoje kovotojai 10 kartų apšaudė federalinių pajėgų pozicijas. Vien tik Džochargaloje devynis kartus buvo apšaudyti kontrolės postai bei federalinės kariuomenės pozicijos. Kariškių duomenimis, sukilėliai vengia atvirų susirėmimų, rengia pasalas, aktyviai kariauja "minų karą".

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

50 METŲ

Š.m. rugsėjo mėn. 10 d. Montreal'io, Kanadoje, Aušros Vartų bažnyčia ir parapija švenčia 50 metų sukaktį. Sveikiname kleboną kun. K.J. Ambrasą S.J. ir visus parapijietius šioje garbingoje sukaktyje, linkėdami gausios Dievo palaimos ir Švč. Mergelės Marijos globos.

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Valdyba ir "Tėviškės Aidai"

AR KVEPALAI KENKSMINGI?

Halifax mieste, Kanadoje, miesto taryba priėmė įstatymą, draudžiantį vartoti kvėpalus viešose vietose: bankuose, įstaigose, autobusuose ir t.t. Esą yra žmonių, kurie bet kokiems cheminiams kvėpalams alergiški, be to, pasaulyje apskritai per daug visokių chemikalų. Tačiau kvėpalai žmonėms žinomi nuo priešistorinių laikų ir vargiai bus jų lengvai atsisakoma, net ir įstatymais draudžiant. Štai keli pavyzdžiai.

Nuo seno žinoma apie aromatų gydomąsias savybes. Kvapnūs daiktai buvo laikomi ne tik prabangiais, padedančiais suvilioti, įkvėpti iliuzijas, bet ir galinčiais apsaugoti nuo visų ligų. Garsusis prancūzų gydytojas Nostradamus gėlių kvapais gydydavo net marą. Nuo to laiko išliko tikroji gydomųjų augalų aromatų antologija. Buvo manoma, kad benzolo ir geraniolo kvapai pagerina klausą, o indolas ją susilpnina. Dekorumas jaudina ir svaigina, todėl jo aromatas sklaidydavo sužadėtuose ir vestuvėse. Jazminų, levandų, rožių ir bergamotės kvapai gerina smegenų veiklą, o mėtės, pakalnutės sustiprina dėmesingumą, kuris labai svarbus dirbant ar mokantis. Jūros (jodo, vandens augalų ir druskos) kvapas sukuria tinkamą atmosferą dalykiniams pokalbiams.

Senovės romiečiai, laukdami svečių, stalus įtrindavo mėtų lapais, Indijos gyventojai juos puošdavo rožėmis ir gvazdikais, manydami, kad šių augalų aromatai sustiprina

fizinę ir dvasinę galią. Bet preities alchemikai ir parfumerijos žinovai puikiausiai žinojo ir tokius kvapų rinkinius, kurie ne gydydavo, o padėdavo suvilioti, sužadinti švelnius jausmus arba atvirkščiai - sukelti pyktį, agresyvumą, abejingumą.

Hipokratas ir Avicena aromatinės augalų savybes panaudodavo gydymui. Uostomųjų druskų mišiniais jie malšindavo nervinį sujaudinimą ir galvos skausmą. Širdies-kraujagyslių sistemos, kvėpavimo organų ligas, nervinius sutrikimus gydydavo lauro, rozmarino, geranijos aromatais. Rezultatai būdavo akivaizdūs: lignoniai tuoju pralinksmedavo, pradėdavo geriau miegoti, pagerėdavo jų savijauta. Sunegalavusiam žmogui būdavo rekomenduojama 3 kartus per dieną po 15 minučių uostyti žibučių aromatą, o prieš naktį - pusę valandos mėgautis rožių kvapu. Beje, toks gydymo metodas kur kas malonesnis, negu karčios tabletės ir kamuojančios procedūros. Daugelį senovės "kvapniųjų" atradimų patvirtina šiuolaikiniai mokslininkų atliktų tyrimų rezultatai. Jie sėkmingai naudojami daugelio pasaulio šalių medicinoje, parfumerijoje ir kosmetikoje.

"Draugas"

Vietoj šautuvo - karšta keptuvė

Į Šiaulių liginės priėmimo skyrių dėl šautinės veido žaizdos buvo atvežtas 57 metų šiaulietis Kazimieras N., kuris ketino iš gyvenimo pasitraukti gan originaliu būdu. Savižudis namuose ant viryklės padėjo keptuvę ir ją užkaitė. Vėliau į keptuvę vyriškis statmenai padėjo šovinį ir palenkęs prie jo galvą laukė, kol įvyks šūvis.

Keptuvėje kaitinamas užtaisais sprogo po kelių minučių. Tiek laiko virš šovinio savo kaktos nulaikyti dėl girtumo Kazimieras N. nepajėgė. Į šonus virš keptuvės svyravusiam vyriškiui kulka sužalojo tik lūpos kampą bei skruostą.

HOBARTAS

Tautos šventė Hobarte bus švenčiama šeštadienį, rugsėjo 9 d. (September 9th), 2000, 4 val. p.p. pas pp Šikšnius, 43 Easton Ave., Moonah West. Paskaitininkas - A. Taškūnas.

Užkandžių bus. Prašau gausiai dalyvauti.

Hobarto Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Canberros Austrų Klube, trečiadienį, rugpjūčio 30 d. 7:00 val. vak. Alfa Olšauskas (02) 6286 2979
Sydnėjaus Lietuvių Namuose, sekmadienį, rugsėjo 3 d. 2:00 val. p.p. Viktoras Šlitteris (snj) (02) 9498 2571
Brisbanės Lietuvių Namuose, penktadienį, rugsėjo 8 d. 2 val. po pietų.

Vaikams iki 15 m. veltui.

Jaunimo Kongreso Rengėjai Australijoje

Dėl partijų rėmimo kilo ginčų

Lietuvos nacionalinė partija "Jaunoji Lietuva" ragina politines partijas atsisakyti dotacijų iš valstybės biudžeto.

Kaip pranešė jaunlietuvių vadas parlamentaras Stanislovas Buškevičius, vykusiame "Jaunosios Lietuvos" tarybos posėdyje buvo priimtas kreipimasis į politines partijas, kuriame raginama iš valstybės biudžeto neimti nė cento. "Jaunoji Lietuva" tokią savo iniciatyvą motyvuoja dabartine sudėtinga šalies būkle.

Pasak pareiškimo, taip būtų sutaupyta nemažai lėšų, kurios galėtų būti skirtos vaikų, senelių bei socialiai remtinų asmenų išlaikymui.

Vyriausioji rinkimų komisija nutarė kreiptis į Finansų ministeriją, prašydama pratęsti metų pradžioje pradėtą įtakingiausių partijų finansavimą.

Remiantis Poltinių partijų ir politinių organizacijų finansavimo įstatymu, iš valstybės biudžeto turi būti skirtos dotacijos partijoms, kurios 1996 metais Seimo rinkimuose ir 1997 bei 2000 metų savivaldybių tarybų rinkimuose surinko daugiau kaip 3 proc. rinkėjų balsų.

Didžiausią dotaciją gaus valdančioji Tėvynės sąjunga, jai per pirmąjį pusmetį bus skirta beveik

Po operacijos į Šiaulių liginės traumatologijos skyriuje paguldytas Kazimieras N. savo poelgio motyvą paaiškinti negalėjo. Jis sakė, kad tris šovinius dar prieš 10 metų buvo įsigijęs iš Šiauliuose dislokuotos sovietinės armijos kariškių.

Dėl įvykio aplinkybių, liginėje gydomą Kazimierą N. a. pžiūrėjo psichiatras. Nuo jo išvadų turėtų priklausyti tolesnė šio paciento gydymo vieta. "L.r."

167 tūkst. litų.

Krikščionių demokratų partija gaus maždaug 64,5 tūkst. litų.

Opozicinei LDDP iš biudžeto bus skirta beveik 63 tūkst. litų, Centro sąjungai - beveik 50 tūkst. litų (392 tūkst. balsų), Socialdemokratų partijai - 42 tūkst. litų, Liberalų sąjungai - 32 tūkst. litų.

Naujoji sąjunga gaus 28 tūkst. litų, Valstiečių partija - 22 tūkst. litų, Lenkų rinkimų akcija - 21 tūkst. litų.

Antrojo šių metų pusmečio dotacija visoms partijoms sieks 490 tūkst. litų.

"Jaunajai Lietuvai" valstybės dotacija nepriklauso, nes Seime ji turi tik vieną vietą, kurią vienmandatėje apygardoje iškovojo S. Buškevičius, o savivaldybių tarybų jaunlietuviavii iš viso gavo tik šešis mandatus. "L.r."

PARAMA LIETUVAI

(Atkelta iš 4-to psl.)

padarė rėmėjui gerą, rimtai suorganizuotos pastoracinės veiklos įspūdį. Galime tik džiaugtis, kad yra paremtas pastoracinis darbas, kurio tautiečiams tėvynėje labai reikia. Kodėl drįstu teigti tokio reikalingumo stoką Lietuvoje? Ilgomis statistikomis nenoriu varginti skaitytojus, tačiau mane nepaprastai suneramina paauglių savižudybės Lietuvoje. Iš 100 tūkst. 13-19 metų amžiaus gyventojų - berniukų nusižudo 34,9, mergaičių 7,8. Atrodo, kad iš pateiktos paauglių savižudybių statistikos (Veidas, 2000.06.17), iš septynių valstybių: Bulgarijos, Vengrijos, Čekijos, Lenkijos, Latvijos ir Rusijos - Lietuvą tik pralenkia Rusija, kurioje nusižudo 41,9 berniukai ir 10,6 mergaitės. Liūdna - jaunimas juk yra tautos ateitis!

Isolda Poželaitė-Davis, AM

SVEIKATA

Kaip apsaugoti sveikatą

Štai keli Vėžio tyrimų instituto sveikatos apsaugos patarimai:

*nerūkykite, venkite bet kokios tabako formos: kramtomo, uostomo, rūkomo;

*valgykite daugiau vaisių, daržovių, maisto, turinčio kuo daugiau skaidulų (fibre), kiek galima mažiau "raudonos" mėsos;

*mankštinkitės kiek galima daugiau, pasirinkdami patogiausią ir maloniausią sau mankštos formą;

*saulėtą dieną - bet kurias metų laiku - lauke visuomet naudokite apsaugą: kremą, galvos apdangalą ir pan.;

*jeigu vartojate alkoholinius gėrimus, tai kiek galima rečiau ir mažiau;

*dažnai pasitikrinkite sveikatą, ar kur nors kūne nėra vėžio ženklų.

Ir saldu, ir sveika

Medus patiekalams suteikia taurumo, nes "išlaisvina" aromatus, netgi tokių aštrių prieskonių kaip inbieras, kardamonas, šafranas, pipirai, čili.

Jeigu ruošiate virtą patiekalą su pomidorais ir paprika, būtinai įdėkite šiek tiek medaus - skonis bus labai puikus.

Visur, kur tik įmanoma, cukrų stenkitės pakeisti medumi. Sveika ir skanu.

Tikras naminis meduolis be tikro medaus yra grynas nesusiipratimas. Meduoliui naudokite tamsų ir aštresnio skonio medų. Kepdami obuolius, vietoje cukraus naudokite šviesų medų.

Marinuojant mėsą, neignoruokite medaus. Į marinatą vietoje cukraus drėbtelėkite truputį medaus.

Prieš pašaudami į orkaitę kalakutą, antį, avienu ar jautieną, lengvai apibraukykite kepsnį šepetėliu, pamirkytu ištirpintame meduje. Oda bus labai trapi.

Kai igelia vabzdys, medumi patepus sopančią vietą, skausmas praėina.

O jei atsirado nesuprantamas patinimas, uždėkite medaus kompresą - praeis.

Į sveikatą

Beveik visos tautos tiki, kad, kam nors nusičiaudėjus, reikia sakyti: "Į sveikatą"; "Dieve palaimink", ar kokį kitą gerą palinkėjimą. Mat senovėje daug kur tikėta, kad čiudint iš kūno išlekia siela - jeigu niekas nepasakys gero linkėjimo, siela gali nesugrįžti ir žmogus mirs. O čia keletas tikrų faktų apie čiudėjimą.

Čiudint organizmas greitai atsikrato išorinių užpuolikų - dulkių, žiedadulkių, slogos virusų, todėl jie nenukeliauja giliau į kvėpavimo takus. Niekada nesistenkite sulaikyti čiudulio, nes infekciją galite nustumti į ausies būgnelį ir sukelti pavojingą uždegimą.

Čiudint dalyvauja krūtinės ir pilvo raumenys, diafragma, balso stygas valdantys raumenys, gerklės raumenys ir akių vokus valdantys raumenys.

Eilinį kartą čiudint, į aplinką daugiau kaip 100 km/val. greičiu paskleidžiama apie 100,000 virusų, nukeliaujančių maždaug 9 metrų atstumą. Jei jūs esate per tokį

atstumą, virusai gali patekti į jūsų akis, nosį arba burną, ir slogos neišvengsite.

Kas trečias žmogus čiudai dėl vadinamojo fotoefekto, t.y. patekęs į stiprią šviesą. Ši organizmo būklė paprastai perduodama iš kartos į kartą.

Čiudėjimo momentu neplaka širdis, nutrūksta kvėpavimas, užsimerkiama. Jei vauiuosite automobilį ir važiuosite maždaug 100 km/val. greičiu, čiudėjimo momentu važiuosite akiai apie 100 metrų.

Dar vis per mažai valgoma daržovių

Nepaisant nuolatinio priminimo, kad kasdien svarbu bent 5 kartus per dieną valgyti vaisių ir daržovių, Amerikoje tik apie ketvirtis žmonių tokių nurodymų laikosi. Valstybinio vėžio instituto neseniai paskelbtais duomenimis, 1990 m. apie 19 proc. amerikiečių teigė, kad laikosi tokios dietos, 1996 m. (duomenys iš 1990-1996 m.) tas procentas pakilo tik iki 22.7. Apklauso atliktos 16 valstijų, apklausinėta 32,000 žmonių. Idomu, kad didžiausias skaičius besilaikančių sveikos dietos, buvo sulaukę 65 ir daugiau metų. Jie taip pat reguliariai mankštinais. Vėžio institutas primena, kad vaisiai ir daržovės yra veiksmingiausi sveikatos saugotojai.

Ar geltoni pomidorai tiek pat maistingi?

JAV Žemės ūkio ministerija (US Department of Agriculture) teigia, kad raudonieji pomidorai turi beveik triskart daugiau vitamino C, vitamino B6 ir kai kurių kitų reikalingų medžiagų, ypač veikiančių prieš vėžio išsivystymą. Juo raudonesnis pomidoras, tuo daugiau maistingumo, vitaminų ir naudos. Geltonieji turi daugiau "niacin" ir "folate", be to, jie mažiau rūgštingi, tad žmonės, kurie negali valgyti raudonųjų, mėgsta geltonus.

(Iš įvairios spaudos)

Patogumas ore

Skrendantiems lėktuvu netrukus bus leista naudotis mobiliaisiais telefonais nesibaiminant, jog tai gali pakenkti skydžių saugumui. Tai paskelbė Didžiosios Britanijos aviacijos bendrovė "BAE Systems".

Naujoji sistema, pavadinta "CabinCall", pakeis dabar naudojamus vielinius telefonus prie kiekvienos sėdimosios vietos. Lėktuvuose ją ketinama įrengti dar iki 2001 metų.

Jau dabar pareikštas noras maždaug 6 tūkstančiuose iš 14 tūkstančių komerciniams skrydžiams naudojamų oro lainerių įrengti šią sistemą, leisiančią keleiviams skrydžio metu naudotis mobiliaisiais telefonais.

Telefono ryšį garantuos palydovas ar žemėje veikiantis stacionarus tinklas. Ryšio kontrolė bus patikėta pilotams, kurie galės jį laikinai nutraukti ar blokuoti kritiniais skrydžio momentais, pavyzdžiui, kylant ir leidžiantis, riedant oro uosto takais bei krovos metu.

ŠLAPIMO TAKŲ UŽDEGIMAS

Jonas ADOMAVIČIUS M.D.

Kada nors savo gyvenime kas penktai moteriai "užsidega" šlapimo takai. Kai kurioms tas dažnai atsitinka. Vyrams tas rečiau pasitaiko.

Šlapimo takus sudaro keturios dalys: inkstai, pūslė, du latakai (ureteriai) sujungia inkstus su pūslė ir uretra - tai iš pūslės lauk išeinantis latakas.

Tie takai "užsidega" tada, kai bakterijos per uretrą pasiekia pūslę. Jos joje veisiasi ir paplinta po kitus šlapimo takus.

Netekus mėnesinių, atsiradę pakitimai irgi skatina tų takų uždegimą. Dar sunkumoje esančioms, intymiai dar gyvenančioms ar diafragmas vartojančioms net du kartus dažniau taip atsitinka. Tokios po intymumo tuojau turi apsiplauti - bakterijas prašalinti.

Taip pat bet koks uretros galo užteršimas gali pasiekti pūslę. Kai "užsidega" makštis - atsiranda išskiros, blogas kvapas, reikia gydytis, idant pūslė "neuždegtų".

Kai kurie žmonės gimsta su šlapimo takų negerumais, kas veda prie jų uždegimo. Bet kas, trukdęs laisvai šlapimui tekėti, gali "uždegti" šlapimo takus, kaip inkstuose akmenys, o vyrams padidėjusi prostata. Kartą jie "užsidegę", mėgsta kartotis.

Kartais žmogus nežino turįs šlapimo takų uždegimą, o dauguma vargsta su šia negerove. Ji ateina staiga, be jokio perspėjimo. Toks uždegimas gali septyneriopai varginti:

1. stiprus noras šlapintis,
2. dažnesnis šlapinimasis negu paprastai,

3. aštrus skausmas uretroje besišlapinant,
4. kraujuotas šlapimas,
5. po nusišlapinimo vis dar jaučiamas pūslės pilnumas,
6. skausmas pilve, strėnose ar šonuose,
7. drebulys, karštis, pykinimasis.

Eik pas gydytoją, turėdama bet kurį iš tų septynių negerumų, nes negydytas toks uždegimas gali sukelti rimtų blogybių. Gydytojas ištirs šlapimą ir antibiotikais šalins uždegimą bei skausmą. Tai taip tvarkomasi su šlapimo takų uždegimu:

1. moterys tualete valykites iš priekio užpakalin - tas šalins bakterijas nuo uretros,

2. daug gerk naudingų skysčių - iki 8 didelių stiklinių per dieną. Plauk vidurius vaisių sultimis, ypač daug gerk bruknių sulčių,

3. nedelsk su nusišlapinimu, pajutęs norą, tuojau šlapinkis - sutrudyk bakterijų veisimąsi,

4. prieš intymumą išgerk stiklinę vandens, o po intymumo nusišlapink, nors ir nenorėtum.

5. jei intymumui naudoji tepalą, vartok vandenyje tirpstantį, kaip K-Y Jelly

6. dėvėk medvilnines kelnaites. Bakterijos mėgsta šilumą-drėgmę. Medvilnė vėsina ir džiovina, nes praleidžia orą,

7. eik po dušu, ne į vonią, jei "dega" šlapimo takai,

8. nedėvėk ankštų apatinių ir viršutinių rūbų.

9. jei vartoji diafragmą, valyk ją ir tarkis su gydytoju, jei numetei kiek svorio ar pagimdei kūdikį.

Reikale kreipkis pas gydytoją, bet ir pati bei pats privalai šitaip devyniaropai save tvarkyti. Sėkmės!

"Draugas"

Kratykimės nutukimo

Jonas ADOMAVIČIUS, M.D.

Lėtas kramtymas ir gausus vandens gėrimas daug padeda. Tad imkime ne tik daugiau vandens gerti, bet ir daug lėčiau kiekvieną kąsnį kramtyti. Taip ir išėina, kad į sėkmingą nutukimo sumažinimą ir jo išvengimą yra tik du žingsniai, bet juos tik išmintingas žmogus pajėgia žengti.

Pirmas žingsnis riebalus tirpinančion kelionėn yra gausiausias, pageidaujama penkias minutes pavirinto, vandens gėrimas arba, mūsų motinėles prisiminus, žolelių su medumi arbatėle gardžiavimasis.

Normaliai vandens išgertina kasdien po 8 dideles stiklines. Vandens - taip pat po aštuonias. Bet vandens reikia daug daugiau - iki tužino stiklinių išgerti tada, kai karštas oras, kai sunkiai dirbi - prakaituoja ir gausiai šlapiniesi.

Antras ton riebalus tirpinančion kelionėn žingsnis yra lėtas kiekvieno kąsnio kramtymas. Žmogus nutunka, nesidarbuodamas ir persivalgydamas. Toks nė nemėgina šių dviejų pirmųjų žingsnių savo negalei sutvarkyti. Toks nutukėlis verčiau ir toliau savo gomurį gausiu maistu paikys ir todėl lieka apsuptas visus atstumiančiais taukais.

Kartais žmonės persivalgo, manydami, kad jie alksta, kada iš tikrųjų jie tik trokšta. Todėl mitybos žinovai pataria nutukusiam žmogui

dešimt minučių prieš valgį išgerti vieną stiklinę vandens. Tas padės kūnui jaustis sočiu dar nė vienos kalorijos nenurijus.

Žinoma, vanduo kiekvienam lengviau virškinimą ir užlaiko gerą sveikatą. O kai žmogus užuot lėkštės valgio siekia už stiklinės vandens, tada smegenys geriau ima skirti alkį nuo troškulio.

Tas antras žingsnis į atsikratymą riebalų - tas lėtas kiekvieno kąsnio kramtymas liesina. Žmogus nutunka dažnai nuo to, kad jis nesiliauja valgęs, kol pajunta pilnumą pilve. Toks jausmas juk ateina tik po pusvalandžio, kada kūnas ima virškinti maistą ir pajuntamas sotumas. O jau žmogus esti per daug privalgęs. Kai kąsnis virsta bulvine koše burnoje - tik tada jis nuryjamas. Lėtai kramtant - tada daug mažiau maisto nuryjama per tą patį laiką, negu kai greitai kramtant ir kūnas pajunta sotumą. Sėkmės.

"Draugas"

Rumunijos lengvosios atletikos federacija nubaudė dvi šios šalies sportininkes už smulkų vagystę Anglijos parduotuvėje.

Monica Bumbescu ir Adelina Gavrilă diskvalifikuotos metams iš rinktinės už skutimosi peiliukų ir kosmetinių žnyplelių vagystę Geitshede.

Rumunijos rinktinė buvo atvykusi į Angliją dalyvauti Europos taurės varžybose. Rumunų vagystė buvo užfiksuota vaizdo kameromis.